

≡ KATALUNA ≡ ESPERANTISTO

MONATA GAZETO * OFICIALA ORGANO

DE LA

REDAKCIO KAJ ADMINISTRACIO
12, strato Gracia. - SABADELL
(KATALUNUJO - HISPANUJO)

Red. : Frederich Pujolà
Sek. de Red. : Joseph Grau

SEN PAGA POR LA GEFEDERACIANOJ

NIA DEVIZO : « MARO ESTAS GUTARO »

ENHAVO:

Pri... Fred. Pujolà. — Parolo de Dro. L. L. Zamenhof ĉe la malfermo de la VIII^a Internacia Kongreso de Esperanto. — VIII^a Universala Kongreso Esperantista, K. E. — Katalunaj efemeridoj. — III^a Literatura Konkurso, K. E. — Enlanda Movado. — Oficiala Parto. — Korespondado.

Societoj kaj Grupoj aliĝintaj al

"Kataluna Esperantista Federacio"

Esperanta Semo	Sabadell
Nova Semo	Reus
Frateca Kunigo	»
Vika Esperantistaro	Vic
Esperanta Nesto	Barbarà del Vallès
Olota Stelo	Olot
Lumon	Terrassa
Casino del Comercio	»
Esperantista Junularo	»
Esperanta Juneco	Barcelona
La Rondo	»
Esperanta Fako (secció del C. A. de D. del C. y la I.)	»
Ĉiam Antaŭen	»
Semo (Ateneo E. P.)	»
Escola Universitaria	»
Forigu Barojn	»
Esperanta Frateco	»
Kulturo	»
Barcelona Stelo	»
Unió Catalanista	»
Novan Vojon	»
Esperanto kaj Patrujo	»
Evolucio	»
Universala Frateco	»
¡Supren!	»
Esperanta Aŭroro	»
Esperanta Racionala Grupo	»
Tarragono Esperanta	Tarragona
Monta Grupeto	Sant Llorenç Savall
Esperanta Akvofalo	Ripollet
Gerona Esperantistaro	Girona
Amo kaj Espero	»
Pacaj Batalantoj	Castellar del Vallès
Laboro Esperanta	Vilanova i Geltrú
Esperantista Grupo	Mataró
Kamparo	S. Perpetua de la Moguda
Frateco	Vendrell
Esperantista Amikeco	Manlleu
Esperanta Amo	»
Esperanta Idealo	S. Coloma de Farnés
Montsanta Stelo	Ulldemolins
Esperanta Amikaro	Banyolas
Herda Espero	Lleida
Frateco	S. Feliu de Guixols
Gerona Esperantista Ligo	»
Badalona Stelo	Badalona
Paco kaj Amo	Palafrugell
Verda Stelo	Flix
Semo	Buenos Aires

KATALUNA ESPERANTISTO

MONATA GAZETO □ OFICIALA ORGANO DE LA KATALUNA ESPERANTISTA FEDERACIO

SEN PAGA POR LA GEFEDERACIANOJ

REDAKCIO KAJ ADMINISTRACIO
12, strato Gracia. — SABADELL
(KATALUNUJO - HISPANUJO)

Red. : FREDERICH PUJULÀ
Sek. de Red. : JOSEPH GRAU

NIA DEVIZO : « MARO ESTAS GUTARO »

ENHAVO : *Pri...*, Fred. Pujulà. — *Parolo de Dro. L. L. Zamenhof ĉe la malfermo de la VIII^a Internacia Kongreso de Esperanto.* — *VIII^a Universala Kongreso Esperantista, K. E.* — *Katalunaj efemeridoj.* — *III^a Literatura Konkurso, K. E.* — *Enlanda Movado.* — *Oficiala Parto.* — *Korespondado.*

PRI...

LA OKA

A kongreso de Krakovo okazis en plena sukceso. Nia ĝojo estas des pli granda ke dum la tuta jaro la pesimismaj meteorologiistoj ne ĉesis aŭguri la eksplodon de la ventego, kiu devis frakasi unu kontraŭ alia la unuojn de nia ŝiparo. Sed la pilotoj tenis per lertega mano la direktilojn, la maristoj manovris akurate kaj kuraĝe, kaj la vento, kiu devis disŝiri velojn, splitigi masojn, malkalfatri fendojn, balai ferdekojn kaj disigi nian armeon, favore blovas nun al ni, kaj ni amase boardas al la venko kontraŭ la fornaĝanta malamiko. Sama kanto, sama kriĉo aŭdiĝas sur la ferdeko de ĉiu ŝipo; sama deziro brulas en la koro de ĉiu maristaro; kaj tio, kio en la socia vivo estus malbela kaj senkuraĝiga, estas ĝojiga en nia batala movado, kiu nur unusenteco kaj disciplino povas konduki al la venko.

La organizintoj de la krakova kongreso povas esti kontentaj: ĝia dato restos en la esperantista movado ĉe la flanko de la bonaj rememoroj, kaj Esperanto havis la jubileon, kiun ĝi meritis. El nia malgranda, nova ŝipeto je blankaj latinaj veloj ni entuziasme krias trifoje *hura!*

ALINEO

Du monatoj pasis kaj ni ankoraŭ atendas la respondon de nia kolego *Tulmonda Espero* pri la religia silento, kiun ĝi dediĉis al la sukcesoj de la esperantista movado en nia lando. Kiu silentas, tiu konsentas. La afero estas juĝita; ni ne parolos plu pri ĝi. Sufiĉis al ni montri al la esperantistaro tian konduton neniel pravigeblan. Ni nur bedaŭrus, ke du-tri personoj povus kredigi al la eksterlandaj esperantistoj pri divido ĉe la katalunoj. Tio tro kontentigus la malamikojn de Esperanto. Sed ni ne bezonas insisti; oni konas sufiĉe nin. Aliflanke, la graveco de nia Federacio malpermesas al ĝi enmiksiĝi en la internajn aferojn de la grupoj, kaj ĝi jam havas sufiĉe da laboro en la propagando kaj varbado de novaj samideanoj. La fervoraj esperantistoj, kiuj — feliĉe — restas en «*Espero Kataluna*» sufiĉas al si por agi tiamaniere ke la tradicio de la grupo ne restu rompata restante en la escepto; kiu ĉagrenas nin kaj ne tro favoras al ĝi. Nia Federacio estas kvazaŭ jam longa vagonaro, kiu rapide iras al la celo; oni povas tre noble resti ekster ĝi kaj rigardi ĝin pasi, sed oni ne povas sendanĝere meti ŝtonojn sur la relojn. Kiam niaj amikoj de *E. K.* atentos al la malbeleco de tiu ago ili certe malpermesos ke oni agu en ilia nomo tiamaniere.

FRED. PUJULA

LA MANTELO DE L'ESPERANTO

Diplomo de abituriento. Rapida vagonaro : 9 horojn por 100 kilometroj. Ĉar tra la fendoj de la vagonoj eniras malvarmo, la vojaĝantoj ofte malsupreniras kaj marŝadas apud la vagonaro por revarmiĝi. Kvara oficiala ĉefurbo de Katalunujo. Onklinio.

La noktoj estas longaj; la spektakloj — malmultaj : kelkaj mallumaj kafejoj, kie grupetoj da homoj tarokas ĉirkaŭ petrolumilo en angulo; kelkaj bilardoj grandaj kiel trogoj, kies eburaj buloj aŭdigas sonojn el *Danse macabre*. La abituriento pasiĝis por la karambolado kaj atutoj.

De post kelke da tempo la esperantista movado sukcesas en la urbo : paroladoj, cirkuleroj, fondo de grupo, artikoloj en la gazetoj... kaj kursoj. Kom-

preneble, la ĉefa argumento — facileco — estas ripetita de ĉies buŝoj. Nur la onklino ne partoprenas la ĝeneralan opinion.

— Jen ankoraŭ mensoguloj, tiuj esperantistoj kun sia facila lingvo. De post kiam mia nevo sin donis al la studado de tiu parolo, li revenas el la kursoj je la tria, kvara kaj eĉ kvina matene, lia sano malboniĝis kaj li ne scias ankoraŭ diri «bonan tagon!» Mi timas, ke ili elfuŝas ian alĥemian malbonagon en tiaj kursoj.

Tamen, je la dekkuna nokte la esperantistoj sonĝas en siaj litoj pri sufiksoj kaj interrilataj vortoj... Ili eĉ ne suspektas, ke venis en la urbon ĵus bakita abituriento...

PAROLO DE DRO. L. L. ZAMENHOF

ĈE LA MALFERMO DE LA VIII^a INTERNACIA KONGRESO DE ESPERANTO

A unuaj vortoj, kiujn mi volas hodiaŭ eldiri al vi, karaj samideanoj, estas vortoj de kora gratulo, ĉar ni havas hodiaŭ grandan feston. Ĝus finiĝis dudek kvin jaroj de la tempo, kiam — post longa naska preparado — aperis publike la lingvo, kiu nin ĉiujn unuigas, por kiu ni ĉiuj laboras kaj kiu enkorpiĝas en si tiun homofratigan ideon, kiun la plimulto el ni havas en sia koro kaj kiu dum dudek kvin jaroj flame instigadis nin labori, malgraŭ ĉia malfacileco kaj ĉiuj mallhelpoj.

Dudek kvin jaroj da laborado por Esperanto kaj por ĝia ideo! Tion povas plene kompreni nur tiuj personoj, kiuj partoprenis en tiu laborado de la komenco ĝis nun. Bedaŭrinde tre nemultaj estas tiuj personoj. El la laborantoj de la unua tempo tre multaj jam delonge plu ne vivas, aliajn lacigis la malfacila, grandan paciencon kaj persistecon postulanta vojo, kaj ili malaperis el nia anaro. El tiuj personoj, kiuj troviĝas nun en ĉi tiu ĉambrego, la grandega plimulto en la unuaj jaroj de Esperanto nenion sciis pri ĝi aŭ neklare aŭdis pri ĝi nur kiel pri ia freneza, mokinda kuriozaĵo; tre multaj al vi en la momento de la apero de Esperanto estis ankoraŭ infanoj; multaj, kaj certe ne la malplej fervoraj el vi, en tiu tempo eĉ tute ne ekzistis ankoraŭ en la mondo. La grandega plimulto el vi aliĝis al nia afero nur tiam, kiam ĝi estis jam sufiĉe forta kaj elprovita. Tre kaj tre malgranda, facile kalkulebla per la fingroj, estas la nombro de tiuj personoj, kiuj iris kun Esperanto de la momento de ĝia naskiĝo ĝis la nuna tempo. Kortuŝite ili povas nun rememori, kiel terure malfacila estis

ĉiu paŝo en la komenco, kiam ĉiu aludo pri Esperanto postulis specialan kuraĝon, kiam el ĉiu milo da semoj, kiujn ni en plej primitiva maniero, sen helpo kaj sen rimedoj pacience ŝetadis en la teron, apenaŭ unu ricevis radikon.

Dudek kvin jaroj! grandegan gravecon havas tia peco da tempo en la historio de lingvo artefarita. Lingvoj naturaj kreskas tute trankvile, ĉar kun tia lingvo neniu kuraĝas fari iajn eksperimentojn aŭ fleksi ĝin laŭ sia gusto; sed pri lingvo artefarita ĉiu opinias, ke li havas rajton de voĉo, ke li povas aŭ eĉ devas direkti la sorton de la lingvo laŭ sia kompreno. En lingvo natura ĉiu eĉ plej granda efektiva malbonaĵo neniun incitas, eĉ neniun meditiĝas, kaj estas akceptata kun plena kontenteco aŭ rezignacio; en lingvo artefarita ĉio ŝajnas al ni kritikinda, ĉiu bagatelo, kiu ne estas konforma al nia gusto, pikas al ni la okulojn kaj vekas deziron de refarado. Lingvo artefarita dum longa tempo estas elmetata al senĉesaj ventoj, al senĉesa tirado kaj puŝado. Kiom da ventoj, kiom da senĉesa tirado nia lingvo devis suferi dum sia dudekkvinjara vivo! Se ĝi tamen ĉion sane eltenis, se malĝraŭ ĉiuj ventoj kaj puŝoj ĝi dum dudek kvin jaroj vivis kaj kreskis regule kaj rekte, ĉiam pli fortiĝante kaj riĉiĝante, neniam fleksiĝante aŭ kripliĝante, neniam minacante disfali en dialektojn, sed ĉiam pli kaj pli fortikiĝante sian tute definitan, ĉie egalan spiriton, neniam perdante hodiaŭ, kion ĝi akiris hieraŭ, — ni povas pri tio sincere nin gratuli.

Antaŭ dudek kvin jaroj mi timeme demandis min, ĉu post dudek kvin jaroj iu en la mondo scios ankoraŭ, ke ekzistis iam Esperanto, kaj — se Esperanto vivos — ĉu oni tiam povos ankoraŭ kompreni ion, kio estis skribita en Esperanto en ĝia unua jaro, kaj ĉu angla esperantisto povos kompreni esperantiston hispanan. Nun pri ĉi tio la historio donis jam plenan kaj perfekte trankviligan respondon. Ĉiu el vi scias, ke verko, skribita en bona Esperanto antaŭ dudek kvin jaroj, en plena mezuro konservas sian bonecon ankaŭ nun, kaj la legantoj eĉ ne povas diri, ke ĝi estas skribita en la unua jaro de ekzistado de nia lingvo; ĉiu el vi scias, ke inter la stilo de bona angla esperantisto kaj la stilo de bona hispana esperantisto en la nuna tempo ekzistas absolute nenia diferenco. Nia lingvo konstante progresas kaj riĉiĝas, kaj tamen, dank' al la *reguleco* de sia progresado, ĝi neniam ŝanĝiĝas, neniam perdas la kontinuecon kun la lingvo de tempo pli frua. Kiel la lingvo de homo matura estas multe pli riĉa kaj pli elasta, ol la lingvo de infano kaj tamen la lingvo de ĝuste parolanta infano neniom diferencas de la lingvo de homo matura, tiel verko, skribita en Esperanto antaŭ dudek kvin jaroj ne estas

tiel vortoriĉa, kiel verko, skribita en la nuna tempo, kaj tamen la lingvo de tiu tempo perdis absolute nenion el sia valoro ankaŭ en la nuna tempo. Lingvo, kiu eltenis, la provon dum dudek kvin jaroj, kiu en plej bona kaj ĉiam pli floranta stato travivis jam tutan homan generacion kaj estas jam pli maljuna, ol multaj el ĝiaj uzantoj, kiu kreis jam grandan, potence kreskantan literaturon, kiu havas sian historion kaj siajn tradiciojn, sian tute precizan spiriton kaj siajn tute klarajn idealojn, — tia lingvo ne bezonas jam timi, ke io pereige depuŝos ĝin de tiu natura kaj rekta vojo, laŭ kiu ĝi evoluas.

La vivo kaj la tempo garantiis al nia lingvo naturan forton, kiun neniu el ni povas senpune malrespekti. La hodiaŭa jubileo estas festo de tiu vivo kaj tempo.

* * *

Por ke ni, vivantoj, povu festi la hodiaŭan jubileon, fervore kaj sindone laboris multaj personoj, kiuj nun jam ne vivas. Nia morala devo estus rememori ilin en la nuna solena momento. Sed ho vel ilia nombro estas tro granda, por ke ni povu ilin ĉiujn citi, kaj krom tio la pli granda parto el ili laboris tiel modeste, ke ni eĉ ne scias iliajn nomojn. Tial, por ne fari maljustan apartigon inter eminentuloj kaj ne-emincentuloj, mi citos neniun nomon. Mi devas fari escepton nur por nia kamarado Van-der-Biest, kies nomo estas ankoraŭ tro freŝa en la memoro ĉe ni ĉiuj, kiu en la pasinta jaro aranĝis kaj prezidis nian grandan ĉiujaran feston kaj kies morto estas sendube ligita kun tiuj grandaj laboroj kaj malagrablajoj, kiujn li prenis sur sin por ni ĉiuj. En via nomo mi esprimas funebran saluton al la ombroj de *ĉiuj* niaj karaj kamaradoj, kiujn dum la pasintaj dudek kvin jaroj forŝiris de ni la morto. Iliaj ombroj staru nun antaŭ niaj okuloj, kvazaŭ partoprenante en tiu granda festo, kiun ili preparis, sed ne ĝisvivis. Mi proponas al vi, ke ni honoru ilian memoron per leviĝo de niaj seĝoj.

* * *

Nun, kiam la matureco de nia afero estas jam tute eksterduba, mi turnas min al vi, karaj samideanoj, kun peto, kiun mi jam antaŭ longe volis direkti al vi, sed kiun mi ĝis nun prokrastis, ĉar mi timis fari ĝin tro frue. Mi petas, ke vi liberigu min de tiu rolo, kiun mi, pro kaŭzoj naturaj, okupis en nia afero dum dudek kvin jaroj. Mi petas vin, ke de la nuna momento vi ĉesu vidi en mi «majstron», ke vi ĉesu honori min per tiu titolo.

Vi scias, ke tuj en la komenco de nia movado mi deklaris, ke

mi ne volas esti mastro de Esperanto, sed ke la tutan mastrecon pri Esperanto mi en tuta pleneco transdonis al la esperantistoj mem. Vi scias ankaŭ, ke de tiu tempo mi ĉiam lojale agadis aŭ almenaŭ penis agadi konforme al tiu deklaro. Mi donadis al vi konsilojn, kiel mi povis, sed neniam vi aŭdis de mi la vortojn : «tion mi postulas» aŭ «tion mi deziras». Neniam mi provis altrudi al vi mian volon. Tamen, konsciante, ke ĝis sia plena fortikiĝo nia afero bezonas ian enkorpigitan standardon [mi — laŭ via deziro — dum dudek kvin jaroj plenumadis tiun rolon, kiel mi povis, kaj mi permesadis, kvankam tre nevolonte, ke vi vidu en mi ĉefon kaj majstron. Kun ĝojo kaj fiereco mi konstatas, ke vi ĉiam montris al mi sinceran konfidon kaj amon, kaj pro tio mi eldiras al vi mian plej koran dankon. Sed nun permesu al mi, ke mi fine formetu de mi mian rolon. La nuna kongreso estas la lasta, en kiu vi vidas min *antaŭ* vi; poste, se mi povos veni al vi, vi ĉiam vidos min nur *inter* vi.

Jen estas la kaŭzo, kiu devigis min fari la nunan decidon:

La ekzistado de ia natura konstanta ĉefo, eĉ se tiu ĉefo havas nur la karakteron de unuiganta standardo, prezentas gravan maloportunaĵon por nia afero, ĉar ĝi donas al la afero kvazaŭ personan karakteron. Se al iu ne plaĉas mia persono, aŭ miaj politike-religiaj principoj, li fariĝas malamiko de Esperanto. Ĉio, kion mi persone diras aŭ faras, oni ligas kun Esperanto. La tro honora titolo de majstro, kiun vi donas al mi, kvankam ĝi en efektiveco koncernas nur la aferon de la lingvo, fortenas de Esperanto multajn personojn, al kiuj mi pro ia kaŭzo ne estas simpatia kaj kiuj timas, ke, fariĝante esperantistoj ili devus rigardi min kiel sian moralan ĉefon. Ĉiu, kies opinio pri aferoj esperantistaj estas alia ol mia, ofte sin ĝenas, eldiri libere sian opinion, por ne kontraŭbatali publike tiun, kiun la esperantistoj nomas sia majstro. Se ies opinio la esperantistoj ne volas akcepti, li vidas en tio nur la ĉiopovan influon de la majstro. Nun, kiam nia afero estas jam sufiĉe forta, estas necese, ke ĝi fine fariĝu absolute libera, ne sole libera de ĉiuj personaj *dekretoj*, kia ĝi fariĝis jam antaŭ dudek kvin jaroj, sed ankaŭ de ĉia efektiva aŭ ŝajna persona *influo*. Estas necese, ke la mondo sciigu tute klare, ke Esperanto povas havi aŭ ne havi siajn libere elektitajn gvidantojn, sed ke ĝi posedas nenian konstantan *majstron*. Nomu min per mia nomo, nomu min fondinto de la lingvo, aŭ kiel vi volas, sed mi petas vin, ne nomu min plu «Majstro», ĉar per tiu morale tro liganta nomo vi malliberigas nian aferon.

Multaj en vi portas en sia koro la samajn idealojn, kiel mi, kvankam ne ĉiuj en tute egala formo; sed la mondo devas scii, ke tiu spi-

rita parenceco inter mi kaj vi estas laŭvola, ke la esperantismo ne povas esti responda pri miaj personaj ideoj kaj aspiroj, kiuj por neniu el vi estas devigaj. Se mi ion diras aŭ faras, kio ne estas konforma al la gusto aŭ ko vinkoj de tiu aŭ alia el vi, mi deziras, ke tio neniu el vi ĝenu kaj ĉiu el vi havu la rajton diri : tio estas tute privata ideo aŭ frenezaĵo de Zamenhof, kaj ĝi havas nenion komunan kun la Esperanta movado, en kiu li estas nun persono tute privata. La interna ideo de Esperanto estas : sur neŭtrala lingva fundamento forigi la murojn inter la gentoj kaj al kutimigadi la homojn, ke ĉiu el ili vidu en sia proksimulo nur homon kaj fraton. Ĉio kio estas super tiu interna ideo de Esperanto, estas nur *privataĵo*, kiu povas eble esti *bazita* sur tiu ideo, sed neniam devas esti rigardata kiel *identa* kun ĝi.

* * *

Antaŭ ol mi formetas de mi ĉian oficialan rolon en nia afero, mi ankoraŭ la lastan fojon admonas vin : laboru ĉiam en plena unueco, en ordo kaj konkordo. Ĉiujn dubajn demandojn, kiuj koncernas la tutan Esperantan aferon, kaj kiuj ne tuŝas la personan liberecon de ĉiu aparta esperantisto, solvu ĉiam pace, per regula interkonsiliĝo de viaj egalrajte elektitaj delegitoj kaj per disciplina cedo de la malplimulto al la plimulto. Neniam permesu, ke en nia afero regu la principo : «kiu pli laŭte krias, tiu estas prava». Per unueco ni pli aŭ malpli frue certe venkos, eĉ se al tuta mondo batalus kontraŭ ni; per interna malpaco ni ruinigus nian aferon pli rapide, ol tion povus fari ĉiuj niaj malamikoj kune. Ne forgesu, ke Esperanto estas ne sole simpla lingvo, kiun ĉiu el ni uzas nur por siaj propraj bezonoj, sed ke ĝi estas grava *socia problemo*, ke, por atingi nian celon, ni devas konstante *propagandi* nian aferon kaj zorgi pri tio, ke la mondo havu *estimon* kaj *konfidon* por ĝi. Se en nia afero aperas io, kio ŝajnas al ni malbona, ni povas trankvile ĝin forigi por komune interkonsentita decido; sed ni neniam semu en nia tendaro reciprokan malamon kaj malpacon, kiu nur ĝojigas kaj triumfigas niajn malamikojn. En la unuaj jaroj de nia laborado sur nia standardo estis skribitaj la vortoj «espero, obstino kaj pacienco»; tio tute sufiĉis, ĉar ke ni, samideanoj, devas reciproke nin estimi kaj helpi, tio por ĉiu estis komprenebla per si mem. En la lastaj jaroj ni bedaŭrinde ofte forgesis tiun devon; tial nun, transirante en la duan gravan periodon de nia historio, en la duan kvaronjarcenton, ni skribu sur nia standardo novan vorton kaj ĉi tiun vorton ni ĉiam respektu kiel sanktan ordonon; tiu vorto estas : «konkordo».

* * *

Mi finis tion, kion mi intencis diri al vi, karaj amikoj. Mi scias tre bone, ke multajn el vi mia nuna parolo malagrable seniluziigos. Kun maldolĉa sento de neplenumita espero vi eble demandos : ĉu en sia lasta kongresa parolo, en sia «kanto de cigno», li nenion pli havis por diri al ni? ĉu en la grava tago de la jubileo de la esperantismo, de tiu jubileo, kiun ni atingis post tiom multe da laboroj kaj suferoj, li nenion pli havas por diri al ni? ĉu en la unua kaj eble ankaŭ la lasta fojo, en kiu ni el ĉiuj partoj de la mondo alproksimiĝis, kiom ni povis, al tiu loko, kie Esperanto naskiĝis kaj kie la atmosfero, saturita de intergenta malpaco per neevitebla natura reago naskis la esperantisman movadon, — ĉu en ĉi tiu grava kaj solena momento li nenion pli havis por diri al ni? Ho, ne, miaj karaj amikoj, miaj karaj samideanoj kaj kunlaborantoj! Multe, multe, tre multe mi volus hodiaŭ diri al vi, ĉar mia koro estas plena; en la jubilea momento de la esperantismo mi volus paroli al vi pri tio, kio naskis la esperantisman, pri ĝia esenco kaj espereblaj sekvoj; sed hodiaŭ mi staras antaŭ vi ankoraŭ en rolo oficiala, kaj mi ne deziras, ke mia privata kredo estu rigardata kiel deviga kredo de ĉiuj esperantistoj. Tial pardonu min, ke mi pli ne parolas.

Kio estas la esenco de la esperantisma ideo kaj al kia estonteco alkondukos iam la homaron la interkompreniĝado sur neŭtralehoma, sengenta lingva fundamento, — tion ni ĉiuj sentas tre bone, kvankam ne ĉiuj en tute egala formo kaj grado. Ni donu do hodiaŭ plenan regadon al tiu silenta, sed solena kaj profunda sento, ni ne profanu ĝin per teoriaj klarigoj.

* * *

Samideanoj! La antikva pola ĉefurbo, en kiu ni kunvenis, pretiĝis por ni gastaman akcepton, faris multe, por honori nian aferon kaj por agrabli al ni nian restadon dum la kongreso. Mi esperas, ke, revenante en sian hejmon, ĉiu el vi kunportos kun si plej bonan rememoron pri tiu lando kaj urbo, kiujn la plimulto el vi ĝis nun verŝajne tre malmulte konis. Al la regno kaj lando, kiuj montris al ni sian amikecon, sed precipe al la estraro de la gastama Krakovo kaj al ĉiuj institucioj kaj personoj, kiuj donis al nia kongreso sian moralan kaj materialan subtenon, mi esprimas en via nomo la plej koran dankon. Plej koran kamaradan dankon ni esprimas kompreneble antaŭ ĉio al la senlaca loka organiza komitato, kiu ne ŝparis laboron por la plej bona aranĝo de nia kongreso. Kaj nun mi deziras al vi ĉiuj gajan feston kaj sukcesan laboron.

VIII^a Universala Kongreso Esperantista

Krakovo 11^a - 18^a Aŭgusto 1912

EN la antikva ĉefurbo de Polujo, bela urbo Krakovo okazis jam la Jubilea Kongreso, majstre organizita; la kongresa komitato ricevis multajn laŭdojn ne nur por la bonega organizo de la festoj sed de la multaj detalaĵoj, pri loĝejo, speciale, el kiuj konsistas kongresa semajno.

Ĉeestis la Kongreson proksimume 1000 esperantistoj. Efektive, tiu nombro ne estas tiel granda, kiel ĉe la antaŭaj kongresoj, sed estas atentinde, ke niaj rusaj samideanoj partoprenis en malgranda nombro, ĉar manko de nehavbla pasporto kaŭzis nevenkeblajn malfacilaĵojn. Tamen, estis impresiga la amaso da kongresanoj en la malgranda urbo, kiu estas Krakovo. Oficiala reprezentanto sendita de la Aŭstria Milita Ministrejo Sro. Gostomski partoprenis ankaŭ en la Kongreso, kaj gajnis al si ovacion per sia unua parolado, ĉe kiu li konstatis, ke Krakovo, dum centjaroj nealmilitebla urbo, estas nun almitita de la Esperantistoj.

Jam ĉe la stacidomo la kongresanoj vidis akceptejeton, kie kun kora bonveno oni havigis al ili klarigojn pri loĝejoj pli bonaj, k. c. Ekzistis ankaŭ alia akceptejo — Kongresa Akceptejo — kie troviĝis esperanta ekspozicio forte interesanta, vendejo, bufedo, monŝanĝejo, skribejo, k. t. p.

Ciuj stratoj estis ornamitaj per esperantaj kaj polaj flagoj, kiuj gaje flirtadas, kaj la tramoj portis ankaŭ esperantan ornamaĵon — flagojn kaj foliojn. Tre multe da anoncoj esperante redaktitajn vidiĝis sur la muroj kaj donis al la alvenanta esperantisto tre bonan impreson.

Krakovo, kvankam malgranda, enhavas grandan nombron da interesaĵoj, kiujn amase vizitis la esperantistoj dum la malmulta tempo, kiun la tre plena programo de la Kongreso lasis libera.

Dimanĉo, 11^a. — En la diservoj okazintaj en la diverskultaj preĝejoj tre antikvaj — katolika, greka kaj hebrea — ĉeestis amasego da personoj, kiuj pie aŭskultis la predikojn faritajn en Esperanto de elokventaj pastroj. La saman matenon la plejmulto de la kongresanoj vizitis la monumenton al glora heroo Kosciusko; ĝi estas piramidmonto farita de miloj da Poloj, kiuj alportis plenmanon da

tero en memoro de la nacia heroo. La Urbestro de Krakovo regalis la naciajn delegitojn per festeno, ĉe kiu la aŭtoritatuloj montris sian estimon kaj aprobon por Esperanto.

Je la 3.^a posttagmeze en la plenplena Malnova Teatro okazis la malferma kunsido de la Kongreso. La Urbestro aŭ Prezidanto — tiel oni lin nomas — salutis la kongresanojn per bela esperanta parolo, kiun oni forte aplaŭdis. Unuanime estis elektata prezidanto de la Kongreso, Dro. Mikolajski, redaktoro de «Lvova Kuriero». Meze de entuziasma ovacio starigas Dro. Zamenhof kaj legas per klara kaj forta voĉo la paroladon, kiun niaj samideanoj trovas aliloke. Kiam li diris, ke li ne plu aperos antaŭ ni, sed inter ni, krioj «ne, neeble» laŭte aŭdiĝis kaj ĉe la fino de lia parolo la esperantistoj kriegis je lia honoro estimajn *vivuojn*. Poste parolis 23 diverslingvanoj, el kiuj japano, hindo, meksikano kaj usonano; ankaŭ alparolis Sro. Gostomski, reprezentanto oficiale sendita de la Aŭstria Ministrejo de l' Milito, kiu estis varme aplaŭdata.

Vespere, oficiala verpermanĝo, kie la geesperantistojn havis okazon interkonatiĝi.

Lundo, 12.^a. — Matene okazis kun sukceso la malferma kunsido de U. E. A. Posttagmeze, la unua labora kunsido, ĉe kiu regis granda unuanimeco. Sro. Bourlet faris proponon en la nomo de generalo Sebert pri Budĝeto, kiun oni aplaŭdis. Aliajn decidojn oni prenis, sed manko de loko malebligas ilin citi. (La oficialan protokolon publikigas la «Oficiala Gazeto»)

Vespere okazis la jubilea koncerto, kiu estis belega. La ĉarma kantistino Ada Sari allogis kantis kaj la granda aktorino de pola teatro Sino. Wysocka deklamis majestajn versojn tradukitajn de la fama stilisto Grabowsky. Nia poeto la malnova esperantisto Leo Belmont faris spritegan paroladon alte ŝatatan. Virvoĉa ĥoro kantis tre bele polajn kaj esperantajn kantojn.

Mardo, 13.^a. — Per nepriskribeble longa vagonaro la esperantistoj veturis al Wieliczka Salminejo, mirindaĵo, kiun neniel forgesos la vizitintoj. En la subteraj koridoroj, en la ĉambroj nuancoriĉaj de la minejo, luminitaj per belkoloraj fajraĵoj, kies rebrilojn resendis al ni la surfacon de trankvila lago, la esperantistoj sin sentis ravataj de la natura spektaklo, kiun pliĉarmigis la sonoj de l' gaja balo, partoprenata de la verdstelaj gnomoj, kiuj 400 futoj sub la tersupro pasigis plej bele kvar horojn. En la profundaĵoj de la artefarita kaverna belaj muzikkantoj vokis eksterordinarajn eĥojn; rimarkindaj

estas ankaŭ vastega ĉambro kun sanktfiguroj el salo, subtera stacidomo kun bonprovizita bufedo. La koridoroj de tiu salminejo havas entute 600 kilometrojn!

Merkredo, 14^a. — En la labora kunsido oni decidis prokrasti la demandon pri ĝenerala organizo, laŭ interkonsentoj de Sroj. Mu-die kaj Bourlet, kaj estis aprokata la raporto de la Lingva Komitato.

Vespere, oni prezentis en la granda nova teatro la ĉefan verkon de Slovacki, tragedion «Mazepa» tradukitan de Grabowski. Mirinde elparolis la geaktoroj dum sia tre genia ludado, kaj la ĉeestantoj plej entuziasme aplaudis ilian rolludon. Distingiĝis Sino. Wysocka en la rolo de Amelio, Sro. Sosnowski, kiu ludis la rolon de Vojevodo, Sro. Stanislawski en la ludo de «Mazepa» kaj Sro. Marianski, prezentante Zbignjev'on. Estis dediĉata aplaŭdego al Sro. Grabowski, kiu estis la heroo de la VIII^a.

Ĵaŭdo, 15^a. — Ankaŭ kiel dimanĉe okazis religiaj diservoj en la diversaj preĝejoj kun elokventaj predikoj de la katolika kaj protestanta pastroj kaj de la rabeno.

Je la 5.^a estis disdonataj la premioj en la arkitektura konkurso, kaj je la 10^a vespere okazis Internacia Balo, ĉeestata de multaj esperantistoj kun naciaj kostumoj, inter kiuj ni memoras rusan kaj bohemiajn studentojn, kun studentaj kaj popolaj kostumoj tre interesaj, kolonelon Pollen en mirinda hinda vesto kaj belajn hispaninojn kun ĉarmaj kostumoj.

Vendredo, 16^a. — Matene okazis la dua labora kunsido de U. E. A. Posttagmeze, la tria labora kunsido de la Kongreso; dum ĝi oni elektas Genovon kiel kongresurbon de la IX^a. kaj Parizon por la X.^a en 1914.^a Oni elektas poste la reprezentantojn de la konstanta komitato de la Kongresoj.

Post tiu kunsido Sro. Parrish faris gravan paroladon pri Kalifornio dum kiu li montris belegajn lumbildojn pri tiu lando.

Vespere oni prezentis la operon «Halka». Ĝi estis perfekte kantata de ĉirkaŭ 30 gekantistoj. La scenafaj, orkestro kaj agado estis perfektaj; la muziko estas vere alloga kaj melodia. Poste, en apuda kafejo multe da kongresanoj salutis Dron. Zamenhof kiun akompanis liaj edzino kaj filino, per la kanto de «La Espero». Estis momento de granda entuziasmo.

Sabato, 17.^a. — Je la 9^h 1/2, matene okazas la lasta kunveno de

U. E. A. kaj posttagmeze la ferma kunsido de la VIII.^a Oni voĉdonas dankon al la British and Foreign Bible Society por la intereso kiun ĝi montras por la eldono de la Nova Testamento en Esperanto.

Oni unuanime voĉdonas dankojn sendotajn al la Urbkonsilantaroj de Terrassa kaj Sabadell pro la alprenado de la nomo de *Dro. Zamenhof* por placo kaj strato de tiuj urboj. Sro. René Ferter reprezentanto de nia «K. E. F.» dankis la Kongreson je nia nomo, kaj estis varme aplaŭdata. Sro. Rosentock je la nomo de la komitato de la VIII.^a respondante al la danko esprimis kiun la Kongreso adresis al tiu komitato diras tre kortuŝe kelkajn vortojn kaj la Kongreso estas fermita per la sonoj de «La Espero».

La VIII.^a internacia kongreso de Esperanto jam okazis. Nova triumfo por nia lingvo, nova venko por nia idealo. Vivu Esperanto!
(*Laŭ informoj de la delegito de K. E. F. Sro. René Ferter.*)

Katalunaj efemeridoj

OKTOBRO

1910. — La kataluna ĵurnalo «Diario de Villanueva y Geltrú» ekpublikas «Esperantan Rubrikon».
1910. — Fondiĝas la grupo *Stelo Katolika* en Sabadell.
- 6 1910. — Fondiĝas la baldaŭ malaperanta *Centra Komitato* de la Barcelona Esperantistaro.
- 13 1910. — Aperas la 1.ª *Esperanta Rubriko* en la ĵurnalo *La Publicidad* sub la direktado de Sro. Delfi Dalmau.

III^a Literatura Konkurso

Kvankam la membroj de la Juĝentaro de la venontaj Floraj Ludoj komencis jam la preparajn laborojn, la *Alvokon* al la Konkurso pri kiu ni parolis en la laste aperinta numero de KATALUNA ESPERANTISTO, ni ne povas publikigi per ĉi tiu. Tamen ni povas certigi, ke ni publikigos ĝin en la novembra numero.

K. E.

ENLANDA MOVADO

Post longa malsano mortis en Banyoles la patro de nia eksprezidanto Dro. J. Bremón Masgrau. Nia kara amiko scias bone kiom ni lin estimas kaj sekve estas nenecese nun esprimi ke liaj malĝojoj estas ankaŭ niaj; al li kaj lia familio ni sendas nian plej koran kondolencon. Pace ripozu la formortinto!

Nia kara poeto Sro. Josep Ventura el Terrassa estas la aŭtoro de la verko citinda (Originalaj temoj, I) devizita «Bukedo».

Nia diligenta vicsekretario Sro. Manuel Bordas sciigas nin esti la aŭtoro de la verko citinda devizita «Bukedo el nigraj floroj» (Originalaj temoj II).

BARCELONO

— La 2^{an} de Oktobro komenciĝos denove en nia Universitato kursoj de Esperanto gvidotaj de Dro. Joaquim Coll, diplomita profesoro de K. E. F. Unua kurso okazos merkrede kaj vendrede de la 5^a ĝis la 6^a vespere kaj la dua, lunde kaj merkrede je sama horo. La premio «Universitat», konsistanta el 100 pesetoj, estos aljuĝita ĉe la fino de la kurso post konvenaj ekzamenoj al la lernanto, kiu estos pli multe profitinta el la donitaj lecionoj.

— Ĉe Sro. Rocamora, prezidanto de la K. E. F., kunvenis la 8^{an} de Septembro kelke da prezidantoj de la grupoj aliĝintaj al la Federacio por preparoli la proponon pri organizo de festo soleniganta la malfermon de kursoj de Esperanto ĉe ĉiuj grupoj en Katalunujo. Kun granda entuziasmo oni akceptis tiun proponon kaj unuanime estis decidate okazigi grandan feston ĉe la bela salono de la grava societo «Foment del Treball Nacional» kiu afable metis ĝin je nia dispono.

— La «Kataluna Ligo de Katolikaj Esperantistoj» daŭrigos kurson de Esperanto en la sidejo de la societo «Circol Barcelonés d'Obrers» (strato Durán i Bas, 9, pral) ĉiujn mardojn, ĵaŭdojn kaj sabatojn de la 7ª ĝis la 8ª vespere. La kurso, kiun klarigos Pastro Claudi Planell, estos komencata la 1^{an} de Oktobro.

La K. L. de K. E. decidis ankaŭ okazigi dum la aŭtuno kelkajn ekskursojn al vilaĝoj katalunaj. Zorgas pri la organizo de tiuj propagandaj agoj Dro. J. Coll kaj Sro. M. Gili.

— La 25^{an} de Aŭgusto la grupo «Supren!» ekskursis sur la monton *Sant Llorens de Munt*. En Terrassa la ekskursantoj rekontigis kun la grupanoj el «Lumon», kiuj plinombrigis ilin. Forlasinte la vagonaron ili salutis aliajn ge-

ekskursantojn de la dirita grupo «Lumon» kiuj sin direktis al Montserrat. Ĉirkaŭ 50 geesperantistoj vizitis la interesan monton, kies belajoj logis ĉiujn. La ekskursantaro sin direktis al *Cavall Bernat* ŝtonego kiu sen helpo de konvena ilaro suprengrimpis Sroj. Morancho, Capella el Barcelona kaj Sro. Casanovas el «Lumon». Poste kaj per helpo de ŝnuro kuniĝis al ili deko da esperantistoj kun la grupa standardo. Ĉe *Can Poble* la esperantistoj estis tre afable akceptitaj de Liaj Moŝtoj la Barono de Quadras kaj lia filo kiuj ilin akompanis al la kavernoj *Cova del Frare* kaj *Cova Nova*. Post la tagmango kiu okazis en *La Mola* (1100 metroj) kaj tra la ruiniĝinta ermitejo de *Santa Agnes* kaj la vilaĝo de Castellar del Vallés oni alvenis al la stacidomo de Sabadell de kie oni alveturis hejmen gajaj pro la bela ekskurso, pri kiu raportis la bercelonaj gazetoj.

La sama grupo organizis aliajn ekskursojn al Montcada kaj al proksimaj kavernoj, kiuj multe sukcesis. La 22.^{an} nokte tiu grupo okazigis balon en sia sidejo en kiu partoprenis multaj gesamideanoj.

— Organizita de «Esperanto kaj Patrujo» okazis la 1.^{an} de Septembro ekskurso al la «Colonia Gñell» (grandega fabriko kaj laborista loĝejo), kiun partoprenis ĉirkaŭ cent esperantistoj, inter kiuj estis belaj samideanoj.

Tra vilaĝo Cornellá oni venis al la «Colonia», kie Sro. Carreras, direktoro de la fabriko, gvidis la ekskursantojn tra ĝi, klarige montrante al ĉiuj la diversajn maŝinojn, instalaĵojn, k. c., kio multe plaĉis al la vizitantoj. Oni vizitis poste la «Protektasocion» kies direktoro pastro donis al ni tre ĝentile detalojn pri ĝia organizo, kiu meritis de ĉiuj grandan laŭdon.

Post fotografado de l'ekskursantaro oni revenis Barcelonon, kie ĉiuj disiris ĝojaj pro la afableco de la direktoroj de la «Colonia» vizitita.

La sama grupo elektis en sia lasta ĝenerala kunsido la jenan komitaton: Prezidanto : Sro. Joan Blanch. Vicprezidanto : Sro. Pere Domenech. Sekretario : Sro. Joan Viñas. Sekretariino : Fino. Emilia Fontanillas. Kasisto : Sinjoro Manuel Rodriguez. Kalkulisto : Sro. Josep Romagosa. Bibliotekistino : Fino Carme Sandalinas. Membroj : Sroj. Josep Fontanet kaj Domenech Viger. — *Johano Viñas.*

SANT FELIU DE GUIXOLS

La 15.^{an} kaj 16.^{an} de Septembro havis lokon en tiu urbo la III^a Kongreseto de la Ĝerona Esperantista Ligo, kiun ĉeestis samideanoj el multe da urboj kaj vilaĝoj enprovincaj. Per venonta numero ni raportos al niaj legantoj pri la kongresaj festoj. Estis decidate de la kongresanoj, ke la venonta Kongreso okazu en Olot dum la IV^a Kongreso de K. E. F.

REUS

La 19.^{an} de Julio okazis en «Nova Semo» konkurso finanta la kursojn aranĝitajn dum 1911^a-12^a. La tribunalo konsistis el Fino, Teresa Estela kaj Sro. Enric Aguadé, geprofesoroj diplomitaj de K. E. F. kaj Sro. R. Pallejà.

Post parolado de Sro. Aguadé okazis la konkurso kiu partoprenis la sekvantaj gesinjoroj: Finoj. Maria Aguadé, Josefa Anguera, Maria Borrás,

Josefa Felip, Carme Mestres, Antonia Serra kaj Maria Serra; Sroj. Nilo Alsina, Sebastià Castellví, Lluís Ferrer, Joan González, Franciso Simó kaj Jaume Vilalta.

La partoprenantoj bone tradukis la rakonteton de L. Tolstoj «Tri amikoj» kaj fragmenton de la verko «La formortinta Delsuno.» Ĝi estis tre bela festo.

MANLLEU

La grupo «Esperantista Amikeco» okazigis la 18^{an} de Aŭgusto gravan propagandan feston, kiu certe multe fruktodonas.

En la granda provizora dancosalono, starigita okaze de la ĉefa festaro meze de la placo Bernardi, komenciĝis je la 11ª matene la propaganda festo, kiun prezidis Sro. Manuel Roca. Apud li sidis en la prezida loko la urbkonsilantoj Sroj. Joan Riera, Manuel Arbat kaj Joan Codina, fraŭlinoj Concepció, Pilar kaj Serafina Llagostera, aninoj de «Esperantista Amikeco», la profesorino de «Espero Kataluna» fraŭlino Vilalta, kaj la propagandistoj por tiu festo delegitaj de «K. E. F.» Sroj. Campdelacreu kaj Grau.

Sro. Roca malfermis la feston per kelkaj vortoj prezentantaj la parolontojn kaj trandonis la parolon al Sro. Johano Campdelacreu, kiun per aplaŭdoj salutis la alestantoj.

Sro. Campdelacreu klarigis la faciligojn, kiujn oni atingos per la enkonduko en komunan uzadon de la helpa lingvo Esperanto kaj sin plendante pri la moko ricevitaj de la esperantistoj pruvis klare, kiom maljustaj ili estas. Grandaj aplaŭdoj premiis liajn vortojn.

Sro. Jozefo Grau komencis sian paroladon, difinante la esperantan celon kaj atentigante ĉiujn pri la interna ideo de Esperanto. Pruvinte per elokventaj frazoj la eblecon kaj utilecon de internacia lingvo, li esploris la demandon kiel estos atingita ĝia celo, kaj venis al la konkludo ke Esperanto, kies perfektecon kaj simplecon li elmontris, estas la estonta lingvo helpa de la tuta mondo. Fine post refutado de malsaĝaj diroj kontraŭ nia lingvo, li invitis ĉiujn komenci ĝian lernadon. Varma aplaŭdado de la multenombra ĉeestantaro bruis ĉe la fino de lia parolado.

La prezidanto finis la feston, anoncante malfermon de du kursoj por viroj kaj virinoj klarigotaj ĉe «Esperantista Amikeco», kaj dankante la aŭtoritaton por ĝia ĉesto kaj partopreno en nia agado.

Posttagmeze en la grupa sidejo okazis amika interparolado inter la propagandistoj parolintaj matene kaj la geanoj de «E. A.», kiuj plifortigis sian entuziasmon por Esperanto.

Ni ricevis la unuan numeron de «*Vehigo!*» internacia sendependa organo por la defendo de Esperanto, kiu aperis en Parizo dum la pasinta Aŭgusto. Ĝi venas al nia movado por kontraŭbatali la pseŭdesperantistojn, kiuj per sia personema, profitema, mensogema agado provizas je argumentoj la senkaŝaj malamikoj de nia movado.

Ni deziras al ĝi longan vivon kaj ke ĝia laborado estu utila kaj efika por Esperanto.

Malfavora sorto malhelpis nin la kurantan monaton; niaj kunfederacioj pardonu nin.

Sro. Grau, kiu dum foresto de Sro. Pujulá zorgas pri K. E. estis devigata enkorpusiĝi denove, kiam tiu ĉi numero estis donita al presistoj. Kaj ankoraŭ, la monotipistino, kiu ĝin kompostas, malsanigis. Sin anstataŭi estis malfacile... tial la presado kaj apero de la nuna numero prokrastigis. Ĉu ni povas kredi je la bonvolemo de niaj amikoj? De ili ni esperas ke afable ne atentos pri la malfrua publikigo de tiuj paĝoj. Kaj se niaj redaktoroj ne revenas, ni pretiĝu repeti pardonon en la proksima numero!!!

— Troeco da originalo malpermesas al ni publiki, kvankam ĝi estas jam kompostita la «Projekton de regularo por la Literaturaj konkursoj de K. E. F.» Bonvolu pardoni ĝia aŭtoro D^{no}. J. Coll. — E. Pellicer.

Oficiala Parto

Por fine starigi la Konsultan Komitaton de K. E. F. oni invitas la prezidantojn de la grupoj aliĝintaj ĉeesti la kunvenon, kiu okazos la 27^{an} de Oktobro je la 5.^a posttagmeze ĉe Sro. Rocamora, prezidanto de la Federacio, strato Angels, 1, 1.^a en Barcelono. La tagordo konsistas el *aprobo de la funkcia regularo de la K. K. de K. E. F. kaj elekto de prezidanto kaj sekretario.*

La prezidantojn, kiuj ne povos ĉeesti, oni insiste petas volu sendi al la sekretario nomon, adreson kaj daton de sia nskigo.

La provizora sekretario. JOAN AMADES.

La sekretario de K. E. F. ricevis kaj transsendis al iliaj respektivaj adresoj, du leterojn de la konstanta komitato de la Kongresoj adresitajn al la Urbkonsilantaroj de Terrasa kaj Sabadell sciigante ilin pri la decido de la VIII^a kongreso kiun ni publikigas aliloke.

La Administració de K. E. F. prega a tots els Srs. Delegats, que encara no tinguin la liquidació del present any feta, que a la major brevetat se serveixin fer-ho a fi de facilitar les tasques d'administració.

Igualment serveixi dit preg pels senyors que vivint en poblacions on no 'y ha delegat tinguin a bé enviar la quota directament an aquesta administració.

KORESPONDADO

Sro. B. N. Manlleu. Bedaŭrinde vian sciigon ni ne povas publikigi, ĉar loko mankas. Similajn ni devis ankaŭ forlasi tial la pasintajn monatojn. Tamen, ni dankas vin. — Sro. J. A. Vic. Dankon por viaj gratuloj. Vian artikolon jam kompostitan antaŭ kelkaj monatoj, ni ne enpresis, ĉar tro multe da materialo devigis nin fari tion. Nun eble ĝi perdis aktualecon. — Sro. J. G. Sta. Coloma. Vi estas prava. Vian devizon «konstanteco» vi severe plenumas. Daŭru sur la sama vojo! — Sro. A. F. Olot. Volu sendi al ni laŭ eble baldaŭ la nomaron de membroj de l'organizaj komisionoj de la Kongreso, kiuj definitive estos elektitaj. — Sro. J. A. Barcelono. Tiun kvanton vi devas sendi al la Kasisto Administranto de K. E. F.

LLISTA DE DELEGATS AUTORITZATS PER LA ADMINISTRACIÓ DE K. E. F. PER A REBRE LES QUOTES

Sabadell	Lloc Social	Gracia, 12.
Reus.	Sr. E. Aguadé	Presó, 15.
Vilanova i Geltrú	» F. Mestres	Sant Antoni, 1 i 3.
Barbarà.	» J. Puigbonet.	Sant Pere, 39.
Balaguer	» M. Espar Boquer	Miracle, 7.
Cambrils	Sta. J. Masaguer.	Hostal Nou.
Olot	Sr. I. Juanola.	Superior, 25, 2. ^{on}
Terrassa.	» A. Oliart	Clarís, 24.
Manlleu.	» Ll. Coll	Vora del Ter, 21.
Barcelona	» D. Dalmau	Angels, 1, entl.
Tarragona.	» D. Obiol	Unión, 9, 3. ^r .
Castellar del Vallès.	» F. Blanquer	Fonts Calents.
Arbós	» G. Rovirosa	Major, 2.
Vendrell	» S. Esvertit	Cristina Baixa, 5.
Igualada	» A. Mosella	P de la Constitució, 11.
Girona	» F. Anguet	Progrés, 20.
Vilafranca del Panadés	» A. Robreño	Puigmoltó. 14.
Ulldemolins	Dr. Roman Pallejà.	Carretera, 2.
Sta. Coloma de Farnès	» J. Gener	Verge Maria, 1, 2. ^{on}
Lleida	» Lluís Abadal.	Major, 12 i 14.
La Escala	» Josep Ximinis	Fàbrica géneros de punt
Mataró	» Josep Solà	Sant Josep, 46.
Premià de Mar	» P. Alsina	Camí Reial, 81 i 79.
Tivissa	» F. M. Brú	Avall, 16.
Moncada	Dr. Joan Buxó	
Berga	Sr. Josep Cardona	Farmacèutic.
Sant Feliu de Codinas.	» Joaquim Coll	Vicari.
Banyolas	» J. Aulina	Turers, 49.
Sant Feliu de Guíxols.	» J. Blanch	Caymo, 32.
Vic	» J. Comella	Plassa Major, 18.
Borjes Blanques.	» F. Rubinat	
Palafrugell	» J. Marqués Isern	Pals, 1.
Bégas	» J. Esteve Jacas.	Arrabal S. Martí, 19.
Manresa	» I. Bosch	Bruch, 1.
Buenos Aires.	» Antoni Barrot	

Ademés poden enviar-se també directament a l'Administració :
Gracia, 12, Sabadell, amb segells de 15 centims

Kolekto de lernolibroj

Katalunaj kaj Kastilaj

	<u>Ptas.</u>
<i>Fundamento de Esperanto</i> , L. L. Zamenhof (Eldono hispana) . . .	1'25
* <i>Gramática razonada de la lengua Esperanto</i> , Sro. Pujulá i Vallès. . .	2
* <i>Vocabulari Esperanto-Català</i> , Sro. Pujulá i Vallès.	3
* <i>Vocabulari Català-Esperanto</i> , » » »	3
<i>Poŝvortareto Esperanto-Català i Català Esperanto</i> , Sroj. Dro. Bremon, Martí i Aldrich	0'75
<i>Kataluna Ŝlosilo</i>	0'05
<i>Quiere V. aprender Esperanto?</i> , Sro. Dro. J. Bremon Masgrau. . .	0'50
<i>Gramática y Vocabulario Esperanto</i> , Sro. Dro. J. Bremon Masgrau. . .	3
<i>Vocabulario Esperanto-Español</i> , Sro. F. Pujulá i Vallès	3
<i>Vocabulario Español-Esperanto</i> , » » » »	3
<i>Primeras lecciones de Esperanto de Th. Cart</i> , A. L. Villanueva. . .	0'60
<i>Manual y Ejercicios de la lengua Esperanto</i> , Inglada-Villanueva. . .	1'50
<i>Vocabulario Esperanto-Español y Español-Esperanto</i> , Inglada-Villanueva	5
<i>Curso Práctico de Esperanto</i> , Duyos-Inglada	3
* <i>Gramática de Esperanto</i> , Sro. J. Garzon Ruiz	2
<i>Prontuario de Esperanto</i> , » » »	4
<i>Programa d'Esperanto</i> , J. B. Albiñana	0'25
<i>El Esperanto al alcance de todos</i> , Fernando Soler y Valls.	3

Tiujn verkojn oni povas mendi ĉe nia administracio sendante kune la monon, plus 0'25 ptojn. por la rekomenditaj poŝtelspezoj.

* Bindita 0'50 ptes. plie.